

Juridiska avdelningen

28.12.1999

Till arbetspensionsanstalterna

- I BESTÄMMELSERNA OM RETROAKTIV FÖRSÄKRING I FÖPL OCH LFÖPL ÄNDRAS 1.1.2000**
- II DEN SÄRSKILDA SAMORDNINGSGRUNDEN I LFÖPL SLOPAS FRÅN OCH MED 1.1.2000**

Bestämmelserna om retroaktiv försäkring i FöPL och LFöPL har ändrats och lagändringarna träder i kraft i början av år 2000. Enligt de nya bestämmelserna kan försäkring enligt FöPL och LFöPL tecknas retroaktivt för högst det löpande året och de tre närmast föregående kalenderåren. Den retroaktiva försäkringstiden är densamma vid tvångsförsäkring och i situationer där en företagare tar försäkring frivilligt. Samtidigt slopas möjligheten att i tvångsförsäkringsfall ta en försäkring frivilligt för tiden före tvångsförsäkringstiden.

Genom lagändringen skapar man dessutom klarhet i fastställandet av höjd premie på grund av försummelse av försäkringsskyldigheten enligt FöPL och LFöPL genom att flytta över bestämmelsen om detta till ett särskilt moment. Innehållet i bestämmelsen om höjd premie på grund av försummelse ändras inte. Genom lagändringen upphävs också 19 § 3 mom. i LFöPL om den särskilda samordningsgrunden.

Lagändringarna träder i kraft 1.1.2000. De ingår i regeringens proposition som skickats till pensionsanstalterna som bilaga till cirkulär A 34/99.

De nya bestämmelserna om retroaktiv försäkring tillämpas på sådana ansökningar om försäkring som blir anhängiga 1.1.2000 eller senare. I tvångsförsäkringssituationer tillämpas de nya bestämmelserna på sådana beslut om tvångsförsäkring som avges 1.1.2000 eller senare.

Genom detta cirkulär upphävs cirkulär A 41/97 "Ändringar i FöPL- och LFöPL-försäkring fr.o.m. 1.1.1998 och avslutande av försäkring retroaktivt" till den del som anvisningarna gäller försäkring retroaktivt enligt FöPL och LFöPL.

Juridiska avdelningen

28.12.1999

1 FÖRSÄKRING RETROAKTIVT ENLIGT FÖPL OCH LFÖPL

1.1 Försäkring på eget initiativ

En företagare är skyldig att teckna en FöPL- eller LFöPL-försäkring, om hans företagsverksamhet pågår över fyra månader och arbetsinkomsten uppgår till minst gränobeloppet enligt FöPL eller LFöPL. Försäkring skall tas inom 6 månader från det företagaverksamheten enligt FöPL eller LFöPL inleddes. Pensionsskyddscentralen övervakar att företagarna fullgör sin försäkringsskyldighet. Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt övervakar för sin del att lantbruksföretagarna har en tillbörlig försäkring.

I försummelsefall uppmanar Pensionsskyddscentralen företagare som omfattas av FöPL och LPA uppmanar för sin del lantbruksföretagare som bedriver LFöPL-verksamhet att gottgöra sina försummelser inom en skälig tid. Om en företagare som försummat sin försäkringsplikt tar en försäkring på eget initiativ och ansökan om försäkring blir anhängig hos pensionsanstalten 1.1.2000 eller senare, fastställs arbetsinkomsten enligt de nya bestämmelserna utgående från den dag FöPL/LFöPL-verksamheten inleddes, men retroaktivt för högst det löpande året och de tre närmast föregående kalenderåren. På de försäkringsansökningar som blivit anhängiga hos pensionsanstalten före 1.1.2000 tillämpas gamla bestämmelser. För dem är den retroaktiva försäkringstiden högst det löpande året och de fem närmast föregående kalenderåren.

Det löpande kalenderåret bestäms utgående från den tidpunkt ansökan om försäkring blev anhängig. Om företagaverksamheten har börjat gradvis, tecknas försäkringen från den dag arbetsinkomsten kan uppskattas motsvara gränobeloppet i FöPL/LFöPL. FöPL-arbetsinkomsten bestäms enligt de principer som framförs i PSC:s broschyr Företagarens arbetsinkomst. När LFöPL-arbetsinkomsten skall fastställas tillämpas anvisningarna i LFöPL-broschyren som Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt ger ut.

1.2 Tvångsförsäkring

Om en FöPL-försäkringsskyldig företagare, trots PSC:s uppmaning, underlåter att ta en försäkring inom en utsatt skälig tid, tar PSC på företagarens vägnar en FöPL-försäkring i en pensionsanstalt. FöPL-tvångsförsäkringar tas i pensionsförsäkringsbolag efter storleken på deras FöPL-försäkringsbestånd.

Juridiska avdelningen

28.12.1999

PSC bekräftar i sitt beslut om tvångsförsäkring att företagaren omfattas av FöPL samt när försäkringen börjar. Den dag företagareverksamheten inlemts fastställs som försäkringens begynnelsestidpunkt.

När tvångsförsäkringsbeslutet ges 1.1.2000 eller senare kan försäkringen emellertid inte fastställas retroaktivt för en längre tid än det löpande året och de tre närmast föregående kalenderåren. Pensionsanstalten, där tvångsförsäkringen tas, fastställer företagarens FöPL-arbetsinkomst och debiterar försäkringspremierna med ränta.

Om en lantbruksföretagare, trots LPA:s uppmaning, underlåter att själv ta en LFöPL-försäkring, tar LPA på basis av en utredning eller uppskattning en tvångsförsäkring åt lantbruksföretagaren och fastställer arbetsinkomsten samt debiterar försäkringspremierna med ränta. När LPA ger ett tvångsförsäkringsbeslut 1.1.2000 eller senare, fastställs företagarens arbetsinkomst utgående från den dag företagareverksamheten inleddes, dock inte retroaktivt för en längre tid än det löpande året och de tre närmast föregående kalenderåren.

Enligt de bestämmelser som gällde till och med slutet av år 1999 hade en företagare i en tvångsförsäkringssituation möjlighet att ta försäkring på eget initiativ också för tre kalenderår före den tid tvångsförsäkringen hänförde sig till. Denna möjlighet har slopats från och med 1.1.2000. En företagare som tvångsförsäkras 1.1.2000 eller senare, kan således inte mera få en försäkring i kraft retroaktivt för en längre tid än det löpande året och de tre närmast föregående kalenderåren. Företagaren har då mist sin rätt till pension för tiden före tvångsförsäkringstiden.

1.3

Försummelseförhöjning

I PSC:s cirkulär A 4197 redogörs för hur man fastställer premieförhöjningen. Bestämmelsen om försummelseförhöjning görs genom lagändringen som träder i kraft 1.1.2000 till ett särskilt moment. Försummelseförhöjningen bestäms enligt 12 § 3 mom. FöPL och 12 § 3 mom. LFöPL både i tvångsförsäkringsfall och situationer där företagaren tar en försäkring för sent på eget initiativ. Bestämmelserna om hur försummelseförhöjningen skall fastställas har inte ändrats genom lagändringen. Försummelseförhöjningen för försäkring som tagits för sent är fortfarande 10 % och för tvångsförsäkring 30 %. I PSC:s cirkulär A 41/97 finns anvisningar om hur försummelseförhöjningen skall bestämmas och dess storlek. Anvisningarna är fortfarande i bruk.

Juridiska avdelningen

28.12.1999

2

SLOPANDET AV DEN SÄRSKILDA SAMORDNINGSGRUNDEN I LFöPL

Den särskilda samordningsgrunden i 19 § 3 mom. LFöPL slopas från och med 1.1.2000. Lagen tillämpas på pensioner, där pensionsfallet inträffar när lagen trätt i kraft. Den särskilda samordningsgrunden kan således inte användas som samordningsgrund vid beräkning av pension, där pensionsfallet inträffar 1.1.2000 eller senare.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Helena Tapio

Markku Sirviö